

**Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine**

ЗВІТ

**про результати відвідування
Новомиргородського районного суду Кіровоградської області**

26.02.2024

м. Кропивницький, 2024

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі ст. ст. 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», групою НПМ здійснено відвідування Новомиргородського районного суду Кіровоградської області (далі – Суд).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Григоренко Ольга Олександрівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв – керівник групи НПМ;

Арутюнян Арсен Артурович – громадський монітор.

Загальна інформація.

Керівництво Новомиргородського районного суду Кіровоградської області:

Забуранний Роман Анатолійович, призначений на посаду голови суду 28.05.2023 року строком на три роки;

Леонідов Андрій Станіславович, керівник апарату суду, призначений на посаду 24.03.2016 року.

Раніше відвідування Новомиргородського районного суду Кіровоградської області групами НПМ не здійснювалося.

Протягом 2021-2022 років перевірка діяльності Новомиргородського районного суду органами контролю та нагляду не проводилась.

Фактів заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті утримуваного під час перебування в суді не виявлено.

Скарги від підсудних (засуджених, адмінарештованих) осіб на умови тримання та неналежне поводження на адресу суду протягом 2022-2023 років не надходили. Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті утримуваного під час перебування в суді відсутні.

Основною та головною функцією районного суду як органу державної влади є здійснення правосуддя, захист інтересів громадян, юридичних осіб під час розгляду справ. Суд розглядає цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, передбачених процесуальним законом.

Моніторингова група ознайомилася з умовами знаходження та доступу громадян до суду, умовами утримання осіб, які перебувають під вартою та доставляються до суду для здійснення судочинства. Належна увага була приділена умовам перебування осіб, які конвоюються до суду для розгляду кримінальних проваджень.

Будівля Новомиргородського районного суду є двоповерховою. Обладнана водопостачанням та водовідведенням, автономним газовим опаленням.

Територія Новомиргородського районного суду є огороженою, забезпечена стоянкою для автомобілів учасників судового розгляду, відеокамерами зовнішнього спостереження та відеокамерами внутрішнього спостереження.

У будівлі розташовано два входи – центральний та службовий (конвойний) вхід.

Відповідно до штатного розпису на 2024 рік передбачено 14 посад суддів, на теперішній час здійснюють правосуддя 6 суддів, 5 без повноважень. В суді визначено чотири склади суду. На даний час судочинство в суді здійснюється двома складами суду, одна посада судді є вакантною та один суддя відповідно до рішення Вищої ради правосуддя від 23.11.2023 року № 1121/0/15-23 відряджений до Ірпінського міського суду Київської області для здійснення правосуддя строком на один рік.

В приміщенні суду облаштовано чотири зали судових засідань, з яких 2 зали облаштовані для розгляду кримінальних справ. На першому поверсі суду розміщена одна зала судових засідань для розгляду кримінальних справ. В залах судових засідань для розгляду кримінальних справ розміщені кабінети для обвинувачених (підсудних) та засуджених із захисного скла та обладнано систему відеоконференцзв'язку для проведення судових засідань у режимі відеоконференції.

Наявні окремо виділені приміщення для архіву суду площею 11,1 м² та 64,5 м², також та кімната зберігання речових доказів.

На першому поверсі будівлі суду знаходяться 2 зали судових засідань (1 для розгляду кримінальних справ та 1 для розгляду цивільних справ) з нарадчими кімнатами, 1 кабінет канцелярії, кабінет служби судової охорони, 2 архівні кімнати 4 робочі кабінети, серверна, туалет – для відвідувачів та для інвалідів, конвойне приміщення з окремим входом в приміщення, кімната для зберігання речових доказів та кімната для відвідувачів.

На другому поверсі будівлі суду знаходиться 2 зали судових засідань (1 для розгляду кримінальних справ та 1 для розгляду цивільних справ, 3 кабінети суддів, 6 приміщень для працівників апарату суду, кімнати для прокурора та адвоката, туалет.

Крім того, приміщення суду забезпечено окремим під'їздом для конвоювання та двома камерами тимчасового утримання обвинувачених, щодо яких обрано міру запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

На сьогодні Новомиргородським районним судом Кіровоградської області проводиться участь сторін у судовому засіданні як в режимі відеоконференції так і офлайн.

На час військового стану в Суді визначено дні етапні дні для конвоювання обвинувачених (підсудних) вівторок, четверг. На день моніторингу відсутні заявки суду на конвоювання ув'язнених (засуджених).

На вході до Суду наявна інформація про найменування судового органу (фото 1,2).

На контрольно-пропускному пункті (прохідній), працівниками судової охорони забезпечується контрольований доступ відвідувачів до суду. На пропускному пункті наявна аптечка, в яких містяться ліки необхідні для надання первинної домедичної допомоги з актуальним строком придатності.

У підвальному приміщенні будівлі суду знаходяться 11 пожежних кран-комплектів.

У приміщеннях суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів, розклад судових справ, тощо (фото 7).

Усі зали для розгляду кримінальних справ обладнано загородження для розміщення підсудних, яке виготовлено з органічного скла з дотриманням вимог ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» (фото 4).

Освітлення природне і штучне в задовільному стані.

Вікна залу для розгляду кримінальних справ обладнані решітками, лави для розміщення підсудних (засуджених) осіб прикріплені до підлоги. Зали судового засідання обладнані необхідною технікою та технічними засобами фіксування судового процесу з можливістю відеозапису судового засідання.

Приміщення суду обладнано протипожежною сигналізацією, розроблені та розміщені у доступних місцях плани евакуації та інструкція з пожежної безпеки. На першому та другому поверхах будівлі є знаки, що вказують на вихід і можуть допомогти зорієнтуватись під час пожежі.

На першому та другому поверхах будівлі є знаки, що вказують на вихід і можуть допомогти зорієнтуватись під час пожежі.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на забезпечення безпеки у суді

1. У порушення Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579, у зв'язку із запровадженням в державі режиму воєнного стану, масовими ракетними обстрілами у приміщенні суду відсутнє тимчасове облаштоване укриття, під час повітряної тривоги або інших сповіщень про небезпеку, які надходять від органів управління цивільного захисту співробітники суду використовують підвальне приміщення суду. Підвальне приміщення не пристосоване для розміщення всіх працівників та відвідувачів суду на випадок повітряної тривоги.

2. Встановлено факт порушення вимог пункту 13 Інструкції, а саме: відсутні камери спостереження на окремому ізольованому маршруті конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених осіб, що призводить до порушення їх прав на безпеку.

Порушення права на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 48 Конституції України, п. 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі - ДБН)).

3. Під час відвідування приміщень суду встановлено факт порушення вимог п. 6.5.2. ДБН, де визначено, що кількість камер для підсудних (засуджених) слід передбачати виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ. Беручи до уваги викладене, в зазначеному суді, де розташовано дві зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано шість камер. Натомість в суді розміщено лише дві камери для тримання підсудних (засуджених), що може порушувати вимоги роздільного розміщення чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, котрим заборонено спілкування між собою.

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 21 Конституції України, Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність)).

4. У порушення вимог пункту 11.5 ДБН Інклюзивність, санітарний вузол у приміщенні суду не пристосований для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на візку самостійно потрапити до санітарної кімнати.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Територіальному управлінню державної судової адміністрації України в Кіровоградській області:

Передбачити додаткове фінансування Новомиргородського районного суду Кіровоградської області з метою приведення його приміщень до вимог Державних будівельних норм України для встановлення камер спостереження та тривожні кнопки на окремому ізольованому маршруті конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених осіб, та облаштування укріття.

2. Голові Новоукраїнського районного суду Кіровоградської області:

Облаштувати камери спостереження на окремому ізольованому маршруті конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених осіб.

Обладнати туалетну кімнату з необхідним пристосуванням для осіб з

інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Облаштувати укриття відповідно до вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579. Розробити та затвердити план дій підопічних та персоналу у випадку виникнення надзвичайних ситуацій, зокрема під час ймовірної евакуації. Дотримуватися безпекових заходів під час оголошення сигналу «повітряна тривога».

Додатки: фотокопії на 8 арк.

Керівник групи НПМ
головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини

Ольга ГРИГОРЕНКО

Додатки до звіту

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

фото 7

фото 8

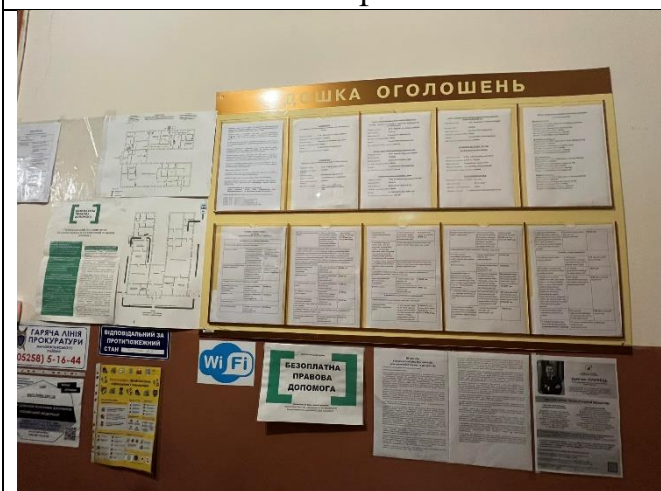

фото 9

фото 10

